

החבר

- אלזה מורנטה
- סיפור על חברות, תדמית, בושה וחרטה
- יצרה: רוית ראש בן ישי

מה במצגת?

- על הסופרת
- מבנה העלילה – חלק א׳ וחלק ב׳
- הזמן בסיפור
- הדמויות והמספר
- נושאי הסיפור
- שאלות למחשבה
- משלכם – מכתב אחרי 10 שנים

על הסופרת

- אלזה מורנטה (1912–1985), רומא, איטליה
- כתבה רומנים, סיפורים ושירה
- עוסקת בילדות, משפחה, עוני ובדידות

חלק א׳ – בבית הספר

- פתיחה: החבר היפה והמוערץ – "רב־מלאך"
- סיבוך: "משרתת" באה לקחת אותו בכל יום
- שיא: בכי מר ליד שולחן המורה
- התרה: האם מתה – והיא הייתה "המשרתת"
- סיום: בוז הכיתה; החבר לא חוזר

חלק ב׳ – בחנות

- פתיחה: המספר מגלה את החבר בחנות הדוד
- סיבוך: בגד צר וקצר, חיוך מאולץ
- שיא: "חרשן" מול "בן של משרתת"
- התרה: אהבת הילדות חוזרת – המספר בורח
- סיום: חרטה ואשמה עד היום

מהו נושא הסיפור?

- חברות שנשברת בגלל בושה ובוז
- הפער בין תדמית למציאות
- מילה אחת פוגעת – וחרטה לכל החיים

הזמן בסיפור

- זמן ההתרחשות: המספר נער בן 13
- זמן הסיפֶּר: המספר אדם בוגר שמביט לאחור
- המבוגר מבין מה שהנער לא הבין

הדמויות

- המספר – דמות ראשית
- החבר – דמות משנית מרכזית, בלי שם
- האם – "המשרתת"
- בני הכיתה – דמות קיבוצית, רקע מנוגד
- הדוד – דמות שולית

המספר – מספר גיבור

- מספר בגוף ראשון ומשתתף בעלילה
- רואים הכול רק דרך עיניו – סובייקטיבי
- עובר שינוי: משופט ונוקם – למתחרט
- "הייתי מוכן לשבת במקומו" – הגזמה?

החבר – תדמית מול מציאות

- תדמית: יפה, מבריק, "עשיר", "מלכותי"
- מציאות: עני, אם חולה, יתום, שוליה
- החבר לא אמר שהוא עשיר – הכיתה דמיינה
- בחנות: פגיע, אבל שומר על כבודו

רמזים מטרימים

- הצמה "מזהב מוצק" – כמו שיער החבר
- תסרוקת "כמנהג פשוטות העם"
- פנים חיוורות ועייפות
- חיוך של סוד; הולכים יחד הביתה

שאלות למחשבה

- מה חיובי ומה שלילי בחברות ביניהם?
- מתי יכול היה המספר למנוע את ההידרדרות?
- טענה 1: העמידו פנים. טענה 2: לא. מה דעתכם?
- חשבו על דוגמה מהחיים להעמדת פנים

משלכם – עברו 10 שנים

- המספר כותב מכתב לחבר – או החבר כותב לאאוגוסטו
- מבנה מכתב לא רשמי, לפחות 12 שורות
- להיעזר באירועים ובתיאורים מהיצירה
- מתנצלים? לא מתנצלים? הסבירו למה

לסיכום

- מה שרואים מבחוץ – הוא לא כל הסיפור
- חברות דורשת אומץ לעמוד לצד מי שנפגע
- למילים יש כוח שנשאר שנים